

Esiopetuksen järjestäminen

Kunta on velvollinen järjestämään alueellaan asuville oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta (Perusopetuslaki 4 §). Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamisvuonna esiopetusta pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin. Esiopetus on suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatus- ja opetustoimintaa. Lapsen huoltajan on huolehdittava siitä, että lapsi osallistuu esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Iin kunnassa esiopetusta annetaan koulujen ja varhaiskasvatuksen yhteydessä. Esiopetuksen laajentumisen kokeilu on muuttanut esiopetuksen järjestämistä lissä kokeilukaudella. Kokeilu on alkanut elokuussa 2021 ja kestää toukokuun 2024 loppuun. Kaksivuotista esiopetusta järjestetään ministeriön määräämissä varhaiskasvatuksen yksiköissä.

Esiopetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden koulumatkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta opetuksen järjestäjänä linjaa ja päättää esiopetuksen järjestämisestä ja siihen liittyvistä periaatteista.

Esiopetusta saavalle oppilaalle osoitetaan esiopetuksen järjestämipaikaksi koulu tai varhaiskasvatuksen yksikkö, johon sovelletaan lähikoulun periaatetta. Opetuksen laadun varmistamiseksi opetuksen järjestäjä edellyttää esiopetukseen osoitetun henkilöstön riittävää ammattipätevyyttä, soveltuvia välineitä ja tiloja, opetussuunnitelman noudattamista ja yhteistyötä alueen toimijoiden, nivelvaiheiden prosessien ja tukihenkilöstön kanssa. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä vaihtaa oppilaan opetuksen järjestämipaikkaa. (Perusopetuslaki 6 §). Lautakunnan hyväksymien periaatteiden mukaisesti esiopetuksen ryhmän vähimmäiskokona pidetään seitsemää (7) esioppilasta. Esioppilaita ja perusopetuksen alkuopetuksen oppilaita voidaan myös opettaa yhdistetyssä ryhmässä, mikäli se on opetuksen järjestäjän mielestä tarkoituksenmukaista.

Esioppilaaksi oton periaatteet

Esiopetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden koulumatkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Koulumatkoista ja maksuttomasta esiopetukseen kuljettamisesta on kerrottu ja linjattu Iin kunnan koulukuljetusohjeessa.

Jos esioppilas otetaan muuhun kuin perusopetuslain 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun opetuksen järjestämipaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen lasten varhaiskasvatuksesta annetun lain 11 c §:ssä tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä.

Esiopetusta järjestettäessä otetaan huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluja ja vastaavasti varhaiskasvatusta järjestettäessä, että varhaiskasvatuksessa olevilla on mahdollisuus osallistua esiopetukseen (perusopetuslaki 6 §:n 1 momentti ja varhaiskasvatuslaki 11 b §). Yhteensovittamista tapahtuu sekä palvelujen sijainnin että palvelujen järjestämisaikojen suhteen.

Kaksivuotiseen esiopetuskokeiluun osallistuvilla pyritään turvaamaan siihen osallistuminen samassa yksikössä molempina vuosina. Palveluverkon muutokset ja muut esiopetuksen ja sitä täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämistä koskevat vaihtelut saattavat vaikuttaa myös kaksivuotisen esiopetuksen järjestämispaikkaan. Ensimmäistä vuotta esiopetuskokeilussa mukana oleville (pääasiassa viisivuotiaille) on järjestetty maksuttomia koulukuljetuksia, mikäli esioppilas ei ole osallistunut täydentävään varhaiskasvatukseen. Koulukuljetukset näissä tilanteissa järjestetään, jos huoltaja hakee kuljetusta ja se katsotaan lapsen ikä, kehitystaso ja muut tekijät huomioiden välttämättömäksi. Kuusivuotiaille esiopetuskokeiluun osallistuvilla voidaan myös järjestää maksuton koulukuljetus, mikäli lapsi ei osallistu täydentävään varhaiskasvatukseen. Koulukuljetus kuusivuotiaille esioppilaille järjestetään tällöin, mikäli matka kotoa esiopetuksen järjestämispaikkaan on yli kolme kilometriä tai matka katsotaan oppilaan ikä, kehitystaso tai tien vaarallisuus huomioiden lapselle liian rasittavaksi tai vaaralliseksi. Matkan vaarallisuutta arvioidaan Koululiitu - menetelmällä. Huoltaja voi tarkistaa koulumatkoihin liittyvän Koululiitu - arvioinnin kunnan verkkosivuilta. Mikäli matka on alle kolme kilometriä, huoltajan tulee hakea maksutonta koulumatkaetuutta Wilma - järjestelmässä ja liittää hakemukseen asiantuntijalausunnat.

Esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus järjestetään varhaiskasvatuksen yksiköissä yhteisissä tiloissa sekä pääosin yhteisellä henkilöstöllä ja esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen paikkatilannetta tarkastellaan kokonaisuutena. Perusopetuksen kanssa yhteisissä tiloissa järjestettävä varhaiskasvatus, myös ryhmämuotoinen perhepäivähoito, voi toimia esiopetusta täydentävänä varhaiskasvatuksena, mikäli oppilaan siirtyminen esiopetuksesta varhaiskasvatukseen ei edellytä oppilaan kuljettamista tai saattamista.

Perusopetuksen yksiköissä annettava esiopetus on yksivuotista ja näihin ryhmiin otetaan esioppilaita, jotka eivät tarvitse täydentävää varhaiskasvatusta. Hakuvaiheessa esiopetuspaikkaa voi hakea Haminan, Kuivaniemen, Aseman ja Jakun kouluille. Varhaiskasvatuksen yhteydessä annettavaa kunnallista esiopetusta järjestetään Kotikujan, Nikkarin ja Tikkasen päiväkodeissa. Näissä esiopetus on pääosin kaksivuotiseen esiopetuksen kokeiluun pohjautuvaa. Myös lin alueen yksityisissä päiväkodeissa on tavoitteena toimintakaudella 2024-2025 järjestää esiopetusta. Päiväkotit Harjuntähden ja Pilke Tahdin päiväkodin esiopetukseen haetaan yhteisellä lomakkeella Wilma- järjestelmässä. Yksityisiä päiväkoteja ei ole Suomessa otettu mukaan kaksivuotisen esiopetuksen kokeiluun eli niissä järjestetään vain yksivuotista esiopetusta. Esiopetus on maksutonta sekä kunnallisessa että yksityisessä päiväkodissa sekä kouluilla.

Edellä mainittujen syiden johdosta esiopetusvalintoihin vaikuttavat yksikkökohtaisesti useat eri tekijät (esimerkiksi esiopetuksen lisäksi tarvittavan varhaiskasvatuksen laajuus ja erityistarpeet, yksikön sijainti, käytettävissä olevien varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikkojen määrä ja niiden ikärakenne, sisaruskytkennät sekä varhaiskasvatukseen liittyvä subjektiivinen oikeus saada paikka tietyn ajan kuluessa).

Kouluilla järjestettävään esiopetukseen vaikuttavat esimerkiksi tilat, henkilöstö ja muut opetusryhmät. Opetuksen järjestäjä muodostaa esiopetuksen ryhmät tarkoituksenmukaisesti kouluille ja varhaiskasvatuksen yksiköihin. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää hakuajan jälkeen, mitkä yksiköt ja ryhmät järjestävät esiopetusta toimintakaudella 2024-2025.

Esioppilaaksi oton prosessi 2024

lin kunnan esioppilaaksi ilmoittautuminen toteutetaan 12.2.2024-1.3.2024. Väestötietojärjestelmän mukaan kunnassa asuu 123 esiopetusikäistä lasta.

Esioppilaaksi ilmoitetaan esiopetusikäiset eli vuoden 2024 aikana kuusi vuotta täyttävät. Esiopetus on velvoittavaa. Jos lapsi on ennen esiopetuksen alkamista ollut kunnallisessa varhaiskasvatuksessa, pyritään esiopetuspaikka järjestämään samassa yksikössä, jos siellä järjestetään esiopetusta. Huoltajat voivat hakea esiopetuspaikkaa myös toisesta yksiköstä. Täydentävä varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään aina samassa yksikössä. Koulujen esiopetusryhmissä ei järjestetä täydentävää varhaiskasvatusta.

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun jatkosta ei ole vielä tullut päätöksiä tai linjauksia, mutta tavoitteena on että nämä (pääosin viisivuotiaat) jatkavat toisen vuoden esiopetuksessa samassa yksikössä. Huoltajia tiedotetaan esiopetuksen jatkumisesta sekä tähän liittyvistä tekijöistä.

Yksityisen varhaiskasvatuksen esiopetukseen ja kunnan järjestämään yksivuotiseen esiopetukseen haetaan hakuaikana yhteisellä haulla Wilma-järjestelmässä.

Hakuohjeet ja lisätiedot ilmoitetaan erillisessä hakuilmoituksessa ja kunnan verkkosivuilla. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta perustaa esiopetusryhmät hakuajan päättymisen jälkeen. Tämän jälkeen yksiköiden johtajat tekevät päätökset esioppilaaksi otosta ja määrittävät näin lähikouluperiaatteen mukaisen esiopetuksen järjestämipaikan.

Esittelijä Sivistysjohtaja Lukkari Tuomo

Päätösesitys Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää

1. hyväksyä esitetyn tavan ja linjaukset esiopetuksen järjestämiseksi 2024-2025
2. toteuttaa esiopetuksen oppilaaksi oton prosessin esitetyllä tavalla toimintakaudeksi 2024-2025
3. määrittää esiopetuksen järjestämipaikat ja ryhmät esioppilaaksi ilmoittautumisen jälkeen.

Päätös Keskustelun aikana Pekka Koskela esitti Pirjo Klasilan kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun.

Hyväksyttiin yksimielisesti Pekka Koskelan esityksen mukaisesti.

Opetvarh 21.03.2024 § 27

Valmistelija Sivistysjohtaja Tuomo Lukkari
Varhaiskasvatuspäällikkö Virpi Risteelä

Esiopetukseen haku tulevalle toimintakaudelle toteutettiin 12.2.2024-1.3.2024. Ilmoittautuminen saatiin 120:sta esioppilaasta. Hakuilmoituksessa huoltajille on

kerrottu, että heidän tulee hakea huollettavalleen esiopetuspaikkaa ja he voivat esittää toiveensa sijoittumisesta esiopetusta järjestäviin yksiköihin. Valittavana oli kunnalliset päiväkodit, yksityiset päiväkodit sekä Haminan, Kuivaniemen, Jakun ja Aseman koulut.

Ensisijaiset toiveet yksiköittäin:

Yhteensä: 120

Jakun koulu: 3
Haminan koulu: 11
Aseman koulu: 4
Kuivaniemen koulu: 8
Päiväkotitikkaset: 14
Nikkarin päiväkotit: 27
Kotikujan päiväkotit: 37
Harjuntähden päiväkotit: 10
Pilke päiväkotit Tahti: 6

Esiopetusta järjestettäessä tulee myös linjata sitä koskevista periaatteista ja käytännöistä. Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta kokouksessaan 1.2.2024 § 5 käsitteli näitä linjauksia ja palautti asian valmisteluun. Erityisenä tarkastelun kohteena olivat esioppilaiden kuljettamiseen ja esiopetuspaikan ja sitä täydentävän varhaiskasvatuspaikan määräytymiseen vaikuttavat tekijät.

Sivistysjohtaja ja varhaiskasvatuspäällikkö ovat selvittäneet järjestämistä koskevia linjauksia, kuljettamisjärjestelyjä ja niistä aiheutuvia kustannuksia, henkilöstömitoitusta, tilaresursseja sekä asiaa koskevaa normistoa.

Esiopetuksen painopiste on viime vuosina siirtynyt vahvasti varhaiskasvatukseen. Tähän lienee monta syytä, esimerkiksi täydentävän varhaiskasvatuksen laki- ja hintamuutokset. lissä esiopetuksen järjestämisen laajempaa tarkastelua tehdään palvelusuunnittelun yhteydessä.

Opetuksen järjestäjän tulee huolehtia, että toteutettavassa opetuksessa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja hyväksyttyä opetussuunnitelmaa ja että toiminta on laadukasta, monipuolista ja mahdollisuuksia luovaa. Järjestämistä koskevissa periaatteissa tulee toteutua yhdenvertaisuus, mahdollisuudet tukea jokaista esioppilasta hänen tarvitsemallaan tavalla sekä eheä ja laadukas kasvun ja oppimisen polku.

Esittelijä Sivistysjohtaja Lukkari Tuomo

Päätösesitys Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää

1. järjestää esiopetusta Kotikujan ja Nikkarin päiväkodeissa
2. järjestää esiopetusta Haminan ja Kuivaniemen kouluilla omina ryhminään sekä Aseman ja Jakun kouluilla yhdistettynä perusopetuksen ryhmän kanssa.
3. myöntää esiopetuksen järjestämisluvan Tikkaskodeille
4. myöntää ehdollisen järjestämisluvan Pilke päiväkotit Tahdille (ehtona seitsemän esioppilasta huhtikuun 2024 loppuun mennessä ja esiopetuskelpoinen opettaja)
5. järjestää esiopetusta koulujen yhteydessä pääosin niille esioppilaille, jotka eivät tarvitse täydentävää varhaiskasvatusta
6. järjestää esiopetusta päiväkodeissa pääosin niille esioppilaille, jotka tarvitsevat täydentävää varhaiskasvatusta
7. hyväksyä koulujen esioppilaiden siirtymisen ennen ja/tai jälkeen esiopetuksen maksulliseen täydentävään varhaiskasvatukseen, mikäli huoltaja vastaa

esioppilaan kuljettamisesta (varhaiskasvatuspaikka määräytyy sitä koskevien periaatteiden mukaisesti)

Päätös Kohdat 1-6 hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Kohdassa 7 Pirjo Klasila esitti Pekka Ylitalon, Pekka Koskelan ja Sauli Keltamäen kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun. Pirjo Klasilan esitys tuli lautakunnan päätökseksi yksimielisesti.

Opetvarh 25.04.2024 § 35
21/12.00.01/2024

Valmistelija Sivistysjohtaja Tuomo Lukkari

Sivistysjohtaja on selvittänyt esiopetuksen järjestämisen periaatteita, esioppilaiden kuljettamiseen liittyviä linjauksia, yhdenvertaisuutta määrittäviä normeja sekä olemassa olevia käytäntöjä. Sivistysjohtaja on valmistelun aikana käynyt vuoropuhelua aluehallintoviraston kanssa ja pyytänyt opetustoimen ylitarkastajalta lausumaa aiempiin tarkastuslausuntoihin, yhteydenottoihin ja annettuihin vastauksiin liittyen. Ylitarkastaja on 11.4.2024 päivätyllä kirjeellä vastannut kysymyksiin ja antanut aluehallintoviraston näkemyksen tilanteesta.

Aluehallintovirasto valvoo asiakkaan laillisten oikeuksien toteutumista esiopetuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa sekä taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön parissa. Oppilaalla ja opiskelijalla on lain mukaan oikeus esimerkiksi opetukseen, turvalliseen opiskeluympäristöön ja riittävään tukeen.

Aluehallintoviraston tarkastustoimen kertomus 16.2.2024 PSAVI/75/2024 sekä nyt annettu vastaus 11.4.2024 ovat esityslistan liitteinä.

Esittelijä Sivistysjohtaja Lukkari Tuomo

Päätösesitys Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää hyväksyä edellisessä kokouksessa 21.03.2024 § 27 valmisteluun palautetun pykälän kohdan 7 seuraavassa muodossa: "Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää hyväksyä koulujen esioppilaiden siirtymisen ennen ja/tai jälkeen esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen, mikäli huoltaja vastaa esioppilaan kuljettamisesta. Varhaiskasvatuspaikka määräytyy sitä koskevien periaatteiden mukaisesti. Mikäli oppilas otetaan muuhun kuin kunnan osoittamaan esiopetuspaikkaan, sovelletaan häneen toissijaisen oppilaaksioton periaatteita.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.